

STRESZCZENIA

Torsten Mindermann, Gerrit Brösel: **Czy kapitalizacja wewnętrznie wytworzonych aktywów niematerialnych zgodnie z IAS 38 naprawdę dostarcza użyteczną informację?** ■ *Ekonomia Menedżerska* 2009, nr 6

Słowa kluczowe: *przydatność decyzji, sprawozdawczość finansowa, aktywa niematerialne*

Nie ma wątpliwości, że koszty prac badawczo-rozwojowych wywierają istotny wpływ na sytuację ekonomiczną przedsiębiorstwa. Z tego względu w literaturze z dziedziny rachunkowości zawsze żywo dyskutowana była kwestia możliwości wytworzenia wartości z wewnętrznie wytworzonych aktywów niematerialnych. Międzynarodowe standardy rachunkowości (IAS) omawiają rachunkowość aktywów niematerialnych w IAS 38, którego zadaniem jest ustalenie kryteriów ujmowania i pomiaru wartości niematerialnych. Zgodnie z wytycznymi IFRS, celem rachunkowości finansowej jest dostarczenie informacji o sytuacji finansowej i wynikach finansowych przedsiębiorstwa, które są przydatne w procesie podejmowania decyzji. Przy czym informacje te mają być: odpowiednie, zrozumiałe, wiarygodne i porównywalne. W artykule tym zbadano czy ocena wartości aktywów niematerialnych zgodnie z IAS 38 spełnia te kryteria.

Heinz Eckart Klingelhöfer, Wolfgang Albrecht: **Modele portfela kredytowego i możliwość ich zastosowania w europejskim prawie regulacyjnym** ■ *Ekonomia Menedżerska* 2009, nr 6

Słowa kluczowe: *modele portfela kredytowego, CreditRisk + CreditMetrics, CreditPortfolioView, PortfolioManager, paradygmat trybu domyślnego, bieżąca wycena rynkowa, czyste modele domyślne, modele wartości aktywów, wartości zagrożone, nadzór bankowy*

Współmierność ryzyka związanego z kapitałem w celu wsparcia ryzyka kredytowego ma zasadnicze znaczenie w przypadku skutecznego funkcjonowania systemu bankowego. Dlatego jest to ściśle regulowane przez narodowe prawo regulacyjne na podstawie międzynarodowych standardów. Ponadto europejskie banki zazwyczaj posługują się modelami portfela kredytowego w celu zarządzania swoimi wewnętrznymi procesami biznesowymi. Do najczęściej omawianych w literaturze przedmiotu modeli należą: CreditRisk + CreditMetrics, CreditPortfolioView i PortfolioManager. Różnią się one zasadniczo pod względem podstaw teoretycznych, definicji ryzyka i parametrów wejściowych. Niemniej jednak, można wykazać specyficzne słabe strony i brak możliwości weryfikacji tych modeli, co powstrzymuje ich zamierzone wykorzystanie w regulacjach prawnych. W tym artykule pokazujemy, które warunki wymogów regulacyjnych i dostosowanie modeli pozwoliłoby na integrację modeli portfela kredytowego w średnim okresie. W pierwszym etapie powinna być możliwość wprowadzenia uproszczonych modeli w celu zdobycia doświadczenia potrzebnego do dalszego rozwoju i wprowadzenia odpowiednich zmian. W czasie

późniejszego wprowadzenia pełnych modeli regulacji przejściowe mają zapewnić minimalne wymogi kapitałowe. Dostosowanie norm wewnętrznego zarządzania ryzykiem w bankach przez określenie wewnętrznych mechanizmów kontrolnych i audytu wewnętrznego zmniejszyłoby niepożądane różnice w sposobie stosowania regulacji.

Thomas Hering, Christian Toll: Wycena ryzykownego udziału kapitałowego z punktu widzenia przedsiębiorstwa poszukującego kapitału przy otrzymywaniu środków finansowych w transzach ■ *Ekonomia Menedżerska* 2009, nr 6

Słowa kluczowe: *finansowanie ze środków własnych, fundusze typu venture capital, wycena firmy, maksymalny udział, ZGPM, ZGQM*

W wyniku zwiększonego zastosowania finansowania typu *venture capital* powstaje problem wyceny. Biorąc pod uwagę całkowitą kwotę i udzielanie dodatkowego kapitału w transzach, obecni właściciele muszą obliczyć krytyczny (tzn. maksymalny) udział w przedsiębiorstwie, który mogą przekazać nowym inwestorom. Nasz artykuł pokazuje, jak teoria metody wyceny ZGQM ma być zastosowana w celu rozwiązania tego problemu. Przedstawiono nieznane dotychczas w literaturze przedmiotu wzory ogólne i przykłady numeryczne.

Marianna Księżyk: Współczesne kryzysy ekonomiczne jako wyraz globalnych problemów kapitalizmu opartego na doktrynie liberalizmu rynkowego ■ *Ekonomia Menedżerska* 2009, nr 6

Słowa kluczowe: *kryzys ekonomiczny, źródła kryzysu, przyczyny kryzysu*

Treścią artykułu jest wykazanie, że kapitalizm oparty na doktrynie liberalizmu jest systemem wysoce niestabilnym, a także identyfikacja podstawowych przyczyn współczesnych kryzysów ekonomicznych, tj. kryzysów meksykańskich z 1982 i 1994 roku, kryzysu azjatyckiego z 1997 roku i obecnego kryzysu (rozpoczętego w 2008 r.) i metod likwidujących je.

Henryk Gurgul, Łukasz Lach: Związki przyczynowe pomiędzy bezpośrednimi inwestycjami zagranicznymi w Polsce a podstawowymi wskaźnikami makroekonomicznymi (część teoretyczna) • *Ekonomia Menedżerska* 2009, nr 6

Słowa kluczowe: *FDI, czynniki makroekonomiczne, modele VAR i VECM, liniowa i nieliniowa przyczynowość w sensie Grangera*

W pracy przedstawiono teoretyczne uzasadnienie potrzeby badania związków dynamicznych pomiędzy wielkością bezpośrednich inwestycji zagranicznych a różnorodnymi czynnikami makroekonomicznymi w Polsce. Ponadto artykuł zawiera przegląd dotychczasowych wyników badań empirycznych poświęconych związkowi przyczynowemu występującym pomiędzy rozważanymi zmiennymi. Liczne opracowania przygotowane tak dla gospodarek rozwiniętych, jak i rozwijających się przekonują o silnym, często dwukierunkowym oddziaływaniu dynamicznym pomiędzy bezpośrednimi inwestycjami zagranicznymi a czynnikami makroekonomicznymi. Artykuł zawiera także zestawienie różnych metod analizy ekonometrycznej wykorzystywanych w badaniu przyczynowości w sensie Grangera. W pracy przedstawiono zarówno zalety, jak i wady liniowych i nieliniowych testów stosowanych w rozważanych badaniach.

Henryk Gurgul, Łukasz Lach: **Związki przyczynowe pomiędzy bezpośrednimi inwestycjami zagranicznymi w Polsce a podstawowymi wskaźnikami makroekonomicznymi (wyniki badań empirycznych)** ■ *Ekonomia Menedżerska* 2009, nr 6

Słowa kluczowe: *FDI, czynniki makroekonomiczne, modele VAR i VECM, liniowa i nieliniowa przyczynowość w sensie Grangera*

Głównym celem artykułu jest przedstawienie wyników badania dynamicznych związków przyczynowych pomiędzy wielkościami bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Polsce (z angielskiego FDI – *foreign direct investment*) a wzrostem gospodarczym i podstawowymi wskaźnikami makroekonomicznymi. Dane kwartalne z lat 2000–2008 posłużyły do konstrukcji modeli VAR i VECM oraz przeprowadzenia liniowych i nieliniowych testów przyczynowości. Wyniki pozwalają m.in. stwierdzić silne dwukierunkowe oddziaływanie inwestycji i wzrostu gospodarczego oraz jednokierunkowe oddziaływanie inwestycji na wszystkie rozważane kursy walut. Badania dostarczyły także wyników dotyczących wzajemnego dwukierunkowego oddziaływania inwestycji zagranicznych i poziomu otwartości polskiej gospodarki, mierzonych wielkością obrotów w handlu zagranicznym.

Jerzy Duda, Michał Nowak: **Zmiana struktury wydatków oraz form reklamy w okresie recesji gospodarczej w Polsce i na świecie** ■ *Ekonomia Menedżerska* 2009, nr 6

Słowa kluczowe: *marketing elektroniczny, reklama online, recesja gospodarcza*

W artykule autorzy przeanalizowali sytuację rynku reklamowego w Polsce oraz na świecie w obliczu kryzysu gospodarczego. Starali się także znaleźć odpowiedź na pytanie, jaki jest wpływ recesji na zmianę struktury wydatków na poszczególne formy reklamy. Okazało się, że pomimo iż w przypadku wszystkich tradycyjnych mediów reklamowych odnotowano spadek wydatków (w przypadku niektórych nawet ponad 20%), to wydatki na reklamę w Internecie wzrosły. Autorzy pokazali również, które narzędzia elektronicznego marketingu są najbardziej popularne, a także jakie narzędzia mogą stać się popularne w przyszłości.

Joanna Duda, Anna Wołak-Tuzimek: **Wielkość i struktura nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw w Polsce w latach 2001–2008** ■ *Ekonomia Menedżerska* 2009, nr 6

Słowa kluczowe: *innowacje, rozwój przedsiębiorstw, inwestycje, gospodarka polska*

Artykuł prezentuje poziom i strukturę nakładów inwestycyjnych za lata 2001–2007, wskazując na dominację wydatków na budynki i budowlę. Przeciętnie stanowiły one 53,3% ogółu nakładów w badanym okresie. Ponadto omówiono strukturę nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw należących do sektora MSP. Określono źródła finansowania działalności inwestycyjnej tego typu przedsiębiorstw. Wykorzystując dane statystyczne, przedstawiono nakłady inwestycyjne podmiotów z kapitałem zagranicznym za lata 2006–2007. Analiza statystyczna została przeprowadzona na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego, Ministerstwa Gospodarki oraz Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.

Marek Łukasz Michalski: **Analiza metod oceny efektywności inwestycji rzeczowych** ■ *Ekonomia Menedżerska* 2009, nr 6

Słowa kluczowe: *zarządzanie, inwestycje rzeczowe, planowanie inwestycji, decyzje inwestycyjne, ocena efektywności, wartość bieżąca netto, wskaźnik rentowności*

W opracowaniu przedstawiono charakterystykę wartości bieżącej netto i pochodnych wskaźników w ocenie efektywności inwestycji rzeczowych. Wskazano założenia, kryteria oceny i związane z nimi zalety i wady metod, których uwzględnienie jest niezbędne do podjęcia optymalnej decyzji inwestycyjnej.

Piotr Gurgul, Robert Syrek: **Zastosowanie mieszanki kopuł do modelowania współzależności pomiędzy wybranymi sektorami gospodarki** ■ *Ekonomia Menedżerska* 2009, nr 6

Słowa kluczowe: *mieszanki kopuł, zależności pomiędzy sektorami gospodarki*

Celem artykułu jest zbadanie zależności pomiędzy wartościami ekstremalnymi wybranych sektorów gospodarki, a mianowicie sektora finansowego, przemysłu oraz usług. Wykorzystano mieszanki kopuł Archimedes, które pozwalają jednocześnie modelować zależności pomiędzy wartościami „ekstremalnymi”. Wyniki pokazują, że zależność w lewym-dolnym ogonie dwuwymiarowego rozkładu (określonego dla każdej pary sektorów) jest znacznie silniejsza niż w ogonie prawym-górnym. Najsilniejsze zależności w ogonach rozkładu zaobserwowano w przypadku sektora usług i przemysłu. Natomiast najsłabszą zależność stwierdzono pomiędzy „dużymi” wartościami stóp zwrotu sektora finansowego i sektora usług.